

Дзвінскі ўзгорак

*Кроч на свой родны,
дзвінскі ўзгорак,
каб глядзець у будучую сінь*

**ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №3 (19)
ЛЮТЫ 2015 ГОДА**

ДЗЕНЬ РОДНАЙ МОВЫ

АДЗНАЧЫЛІ СВЯТА РОДНАЙ МОВЫ

Шэраг мерапрыемстваў падрыхтавалі установы адукацыі Віцебшчыны да Дня роднай мовы. Святкуецца ён 21 лютага. Гэты дзень быў абвешчаны на 30-й сесіі ЮНЭСКА ў 1999 годзе па прапанове Бангладэш і адзначаецца з 2000-га. Мэта – папярэдзіць знікненне асобных гаворак свету і захаваць моўную разнастайнасць.

У віцебскай СШ №44, дзе больш за тысячу дзяцей, апрача беларускай і рускай моў, выкладаецца англійская, а 28 хлопчыкаў і дзяўчынак з 4-га, 5-га і 8-га класаў вывучаюць кітайскую. З нагоды сённяшняга дня мы пацікавіліся тутэйшымі дасягненнямі ў тытульнай мове нацыі.

Свежы прыклад. На раённым этапе рэспубліканскай алімпіяды бягучага навучальнага года па беларускай мове адзінаццацікласніца Дар'я Барысенкава стала пераможцай, а Максім Градзюшка (10-ы клас) з Ірынай Ганчаровай (9-ы клас) – прызёрамі.

На школьнай кафедры беларускай мовы і літаратуры – восем настаўнікаў, усе выпускнікі ВДУ імя П. Машэрава, сталыя спецыялісты. Гэта дырэктар Сяргей Уладзіміравіч Піталенка, яго намеснікі – па вучэбнай рабоце Алена Віктараўна Новік, па выхаваўчай і ідэалагічнай рабоце Таццяна Іванаўна Карнакова, кіраўнік метадычнага аб'яднання настаўнікаў беларускай мовы, літаратуры і гісторыі Ала Савельеўна Окунева, кіраўнік тэатральнага калектыву Таццяна Аляксандраўна Вахляева, стваральніца экспазіцыі «Беларуская хатка» Вольга Георгіеўна Тылец, іх паплечніцы ў агульнай справе Людміла Валер'еўна Пайсава іСвятлана Пятроўна Ільенка. У кожнага свой шлях да беларушчыны.

– Мовай змоладу зацікавіўся ў драматычным тэатры імя Якуба Коласа. Калі ж вучыўся ў Мінскім тэатральна-мастацкім інстытуце, маім настаўнікам быў знакаміты дыктар Беларускага радыё Ільля Курган. Пасля, адслужыўшы ў арміі, я вырашыў звязаць лёс з настаўніцкай працай і ўжо не сумняваўся, што буду выкладаць дзецям менавіта нашу тытульную мову, – успамінае Сяргей Піталенка, якога віцябляне добра ведаюць і як нязменнага канферансье шматлікіх гарадскіх мерапрыемстваў.

Толькі што ў школе прайшоў традыцыйны тыдзень творчасці настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры. На свае адкрытыя ўрокі яны запрашалі ўсіх жадаючых, найперш, вядома ж, калег. Вопытам «беларусаў» ахвотна цікавіліся настаўнікі матэматыкі, гісторыі, біялогіі і іншых прадметаў.

– Калі выкладанне гісторыі і геаграфіі Беларусі ў школах будзе на беларускай мове, нашы настаўнікі гатовы да гэтага, – зазначыў дырэктар.

Хутка чакаецца ўжо 16-ы школьны «Фестываль ведаў». Працягласць яго зазвычай два-тры тыдні. Апрача ўрокаў, запланаваны цікавыя пазакласныя мерапрыемствы, у якіх будуць удзельнічаць усе – ад першакласнікаў да выпускнікоў. Адкрыццё фестывалю пройдзе па-беларуску. Настаўнікаў, вучняў, іх бацькоў прывітаюць народнымі песнямі апранутыя ў нацыянальныя касцюмы артысты школьнай самадзейнасці. Запрашэнне на пачастунак беларускімі стравамі падчас аднаго з перапынкаў паміж урокамі – васільковыя паштоўкі з адметным кулінарным рэцэптам.

І як заўсёды, у насычанай фестывальнай праграме ёсць Дзень роднай мовы. Другога сакавіка адбудзецца літаратурная вечарына памяці народнага паэта Беларусі і нашага земляка Рыгора Барадуліна. У госці завітае віцебскі паэт Пятро Ламан, які, дарэчы, нядаўна выступаў тут з творчай справаздачай.

Беларускамоўныя пастаноўкі драматычнага гуртка – таксама добрая школьная традыцыя. Тры гады назад з літаратурна-музычнай кампазіцыяй па матывах купалаўскай «Паўлінкі» юныя артысты з СШ №44 занялі першае месца ў гарадскім аглядзе «Школьны тэатр». Пазалетась старшакласнікі ставілі ўрывак з п'есы Андрэя Макаёнка «Зацюканы апостал». А зараз гуртkоўцы з 5-га і 6-га класаў рэпецірую́ць казку «Вожык Пых». У самадзейных канцэртах шмат беларускіх народных песень і танцаў. Гэтыя нумары таксама адзначаліся на розных вучнёўскіх аглядах. Дарэчы, некалькі былых драмгурткоўцаў сталі прафесійнымі артыстамі. Ганарацца ў школе і тым, што сярод выпускнікоў ёсць улюбёныя ў сваю справу настаўнікі беларускай мовы і літаратуры.

**Галина Шпаковская
«Витебские вести»**

Чытайце сайт Віцебскага раёна: http://vicebskreg.by

МЯСЦОВЫ ТУРЫЗМ

"ДАКРАНАННЕ ДА ГІСТОРЫІ РОДНАГА КРАЮ"

Новы турыстычны маршрут па праекце «Залатое кальцо Віцебскага раёна» сумесна распрацавалі педагогі і навучэнцы ўстаноў адукацыі Віцебскага раёна.

Наталля Прыгожая, намеснік дырэктара ГУДО «Цэнтр дзяцей і моладзі Віцебскага раёна», распавяла, што гэта ўжо шосты маршрут у рамках распрацаванага краязнаўчага праекту. Ён раскажа турыстам аб месцах баявой славы, славутасцях і вядомых людзях населеных пунктаў Ноўка, Сасноўка і Замасточча.

Аўтарамі з'яўляюцца краязнаўца, кіраўнік народнага музея «Гісторыя Заронаўскай краю» Людміла Нікіціна і турыст, загадчык аддзела ГУДО Дзмітрый Раздробенка. Яны ўпэўнены ў тым, што краязнаўчая і пошукава-даследчая праца з'яўляюцца часткай грамадзянска-патрыятычнага выхавання навучэнцаў ва ўстановах адукацыі і турыстычных арганізацыях Віцебскага раёна.

К.Смаленскі

КРЫМІНАЛ

КАНОПЛІ Ў ХАЦЕ

У поле зроку аператыўнікаў трапіў 30-гадовы жыхар Віцебска, які зладзіў падпольную лабараторыю і вырошчваў на дачы ў Сакольніках каноплі і вырабляў з яе марыхуану.

- У выніку аператыўных мерапрыемстваў міліцыянты высветлілі, што падазраваны збіраецца перавозіць на сваім аўтамабілі партыю наркотыкаў, і затрымалі яго з доказамі злачынства. У момант затрымання мужчына знаходзіўся ў стане наркатычнага ап'янення, - распавёў супрацоўнік прэс-службы УУС аблвыканкама Аляксандр Казючыц.

У машыне праваахоўнікі выявілі больш за 500 г наркатычнага рэчыва, і яшчэ 300 пры вобшуку ў загарадным доме. Таксама ўстаноўлена, што ў памяшканні была арганізавана міні-лабараторыя па вырошчванні сыравіны і вырабу марыхуаны.

А.Адамаў

ТАЛАКОЙ ПОМНІК РЫГОРУ БАРАДУЛІНУ

Шаноўнае спадарства! 24 лютага гэтага года споўнілася б 80 гадоў слыннаму беларускаму паэту Рыгору Барадуліну.

У сакавіку будзе гадавіна з дня яго смерці. Таму ўвесну плануецца паставіць помнік на магіле паэта ў родных Ушачах на Віцебшчыне. Скульптар Мікалай Байрачны распрацаваў праект помніка, які ўхвалілі сваякі.

Рыгор Барадулін быў Народным паэтам Беларусі, перакладчыкам, даследчыкам роднай мовы, аўтарам дзясяткаў кніг, сябрам Рады Саюза беларускіх пісьменнікаў, ганаровым сябрам Згуртавання беларусаў свету "Бацькаўшчына", ганаровым віцэ-прэзідэнтам Беларускага ПЭН-цэнтра, ганаровым доктарам БДУ, ганаровым грамадзянінам Ушацкага раёна.

Творчасць Рыгора Барадуліна — гэта адлюстраванне нашай беларускай рэчаіснасці ва ўсіх яе шматлікіх праявах, гэта "залатая спадчына" беларускай культуры.

ГА "Саюз беларускіх пісьменнікаў" і МГА "Згуртаванне беларусаў свету "Бацькаўшчына" лічаць, што годна ўвекавечыць памяць — справа гонару ўсіх беларусаў, і звяртаюцца да кожнага, хто любіць паэзію Рыгора Барадуліна, хто шануе памяць пра славутага беларускага песняра, выказаць яму сваю любоў і пашану, зрабіўшы свой унёсак на выраб і ўсталяванне помніка Народнаму паэту Беларусі Рыгору Барадуліну.

Далучыцца да гэтай ганаровай справы можна, пералічыўшы грошы на дабрачынны рахунак, адкрыты на імя ўнучкі Рыгора Барадуліна:

**ААТ "Беларусбанк" філіял 514 код 614 УНП 100420097
код віда ўклада 9004 (дамова дабрачыннага рахунка №000039)
атрымальнік Кліміна Дамініка Канстанцінаўна
прызначэнне плацяжа – добраўпарадкаванне пахавання**

Ажыццявіць плацёж можна ў любым аддзяленні банка і таксама з дамамогай інфакіёскаў і Інтэрнэт-банкінга (выбраць - "Плацяжы", - "Адвольныя плацяжы", - "плацёж па рэквізітах" – нумар транзітнага рахунка 3819382102369).

***ГА "Саюз беларускіх пісьменнікаў",
МГА "Згуртаванне беларусаў свету "Бацькаўшчына"***

ГАДАЎШЧЫНА ПЕРАМОГІ

АДЗНАЧАЦЬ 573 ВЕТЭРАНА ВАЙНЫ

Юбілейныя медалі «70 гадоў Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне 1941-1945 гг.» уручаць усім ветэранам, якія пражываюць у Віцебскім раёне.

Па Указу прэзідэнта Беларусі № 236, такіх узнагарод будуць ўдастоены ветэраны Вялікай Айчыннай вайны, былыя вязні фашысцкіх канцлагераў, турмаў, гета і іншых месцаў прымусовага ўтрымання, створаных фашыстамі і іх саюзнікамі ў гады Другой сусветнай вайны. Юбілейныя ўзнагароды атрымаюць і вайскоўцы Узброеных Сіл Беларусі, іншых войскаў і воінскіх фарміраванняў, работнікі дзяржорганаў і іншыя асобы, якія ўнеслі значны ўклад у героіка-патрыятычнае выхаванне грамадзян Беларусі, увекавечанне памяці загінуўшых, у арганізацыю мерапрыемстваў, прысвечаных 70-годдзю Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне.

Міністр абароны Рэспублікі Беларусь генерал-маёр Андрэй Раўкоў асабіста ўзнагародзіў юбілейным медалём Герояў Савецкага Саюза і поўнага кавалера ордэна Славы, наведаўшы іх па месцы жыхарства ў Мінску. У Віцебску ў зале пасяджэнняў гарвыканкама ветэранам ўручаў медалі кіраўнік спраў Віцебскага гарвыканкама Віталь Рудзеня.

У Віцебскім раёне першыми ўзнагароды атрымалі ветэраны ў Вымнянскім сельсавеце, дзе прадстаўнікі ветэранскай арганізацыі, тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва раёна, установы адукацыі наведалі кожнага ветэрана і ўручылі медалі і падарункі. На наступны дзень дэлегацыя прадстаўнікоў наведала ветэранаў у Курынская сельсавеце.

Як паведаміла старшыня раённай арганізацыі Беларускага грамадскага аб'яднання ветэранаў Раіса Ходас, тыя, што засталіся населеныя пункты ўсіх астатніх сельсаветаў раёна прадстаўнікі грамадскіх арганізацый і ўстаноў сацыяльнай абароны і адукацыі плануюць праехаць за месяц і ўручыць юбілейныя медалі і падарункі ветэранам.

К.Смаленскі

ГРАМАДСКАЕ АБМЕРКАВАННЕ

АБМЯРКУЕМ ПРАЕКТ ПЛАНА ВІЦЕБСКА

Шмат якія землі аграпрамысловых прадпрыемстваў Віцебскага раёна, якія прылягаюць да Віцебска, прапануюць заняць шматпавярховай і сядзібнай забудовай.

Экспазіцыя графічных і тэкставых матэрыялаў будзе размешчана з 23 лютага па 10 сакавіка 2015г. у холе на першым паверсе будынка дзяржаўнага прадпрыемства "УКБ горада Віцебска" па адрасе: г.Віцебск, вул.Шубіна, 5.

Прэзентацыя праекта адбудзецца 25 лютага 2015г. у холе на першым паверсе будынка УП «Інстытут Віцебскгражданпраект» па адрасе: г.Віцебск, вул. Гогаля, 8 у 10.00.

Матэрыялы праекта генеральнага плана можна спампаваць з сайта выканкама. Азнаёміцца з матэрыяламі можна ў аддзеле архітэктуры і горадабудаўніцтва Віцебскага гарадскога выканаўчага камітэта па адрасе: 210015, г.Віцебск, вул.Шубіна, 5, у працоўны час з 14.00 да 17.00. Кантактны тэлефон: 47-64-78.

Заўвагі і прапановы па праекце можна запісаць у часопісе, якія знаходзяцца ў прыёмнай аддзела архітэктуры і горадабудаўніцтва Віцебскага гарадскога выканаўчага камітэта, а так жа накіраваць у пісьмовым выглядзе, альбо па электроннай пошце на адрас: vit_arh_ylya@mail.ru, у аддзел архітэктуры і горадабудаўніцтва Віцебскага гарадскога выканаўчага камітэта да 20 сакавіка 2015 года.

Заўвагі і (або) прапановы, якія паступілі ад удзельнікаў грамадскага абмеркавання будуць разгледжаны на абласной архітэктурна-горадабудаўнічай радзе.

КАРУПЦЫЯ

СТАН БАРАЦЬБЫ З КАРУПЦЫЯЙ

У мінулым годзе ў Віцебскім раёне зафіксавана 13 злачынстваў карупцыйнай і эканамічнай накіраванасці. Ліквідацыя карупцыйных з'яў - ня кароткачасовая кампанія, а адна з найважнейшых задач, у вырашэнні якой галоўную ролю адыгрываюць моцная дзяржаўная ўлада, моцная сацыяльная палітыка, асабістая адказнасць кожнага за выкананую працу.

Зладжаная праца праваахоўных органаў дазволіла выявіць у мінулым годзе 13 злачынстваў карупцыйнай і эканамічнай накіраванасці, у тым ліку 7 злачынстваў, звязаных са злоўжываннем уладай або службовымі паўнамоцтвамі, 2 крадзяжы шляхам злоўжывання службовымі паўнамоцтвамі і 4 факту парушэння правілаў аб здзелках з каштоўнымі металамі і камянямі, паведаміла старшы памочнік пракурора раёна Ірына Тарасевіч. Найбольшая колькасць такіх незаконных дзеянняў здзейснена службовымі асобамі аграпрамысловага комплексу.

Так, Алена Міхайлава (імя і прозвішча зменены), выконваючы абавязкі галоўнага заатэхніка аднаго з сельгаспрадпрыемстваў раёна, шляхам злоўжывання службовымі паўнамоцтвамі здзейсніла крадзеж 23 галоў кароў агульным коштам больш за 300 млн. рублёў. Дзеючы ў групе па папярэдняй змове з кіруючай малочна-таварнай фермай Аксанай Пятровай (імя і прозвішча зменены), з мэтай утойвання крымінальнага факту і ўтварыўшыйся недастачай ў падсправаздачы у кіруючай фермы, а таксама каб пазбегнуць прыцягнення да крымінальнай адказнасці галоўны заатэхнік наўмысна аддавала незаконныя ўказанні Пятровай аб складанні заведама падложных дакументаў першаснага бухгалтарскага ўліку аб выбыцці па прычыне скону кароў. Алена падпісала загадзя падробленыя дакументы, складзеныя Аксанай, і выдала іх у бухгалтэрыю прадпрыемства.

Па словах Ірыны Тарасевіч, прысудам суду Віцебскага раёна Міхайлава прызнана вінаватай у здзяйсненні злачынстваў, прадугледжаных ч.3 арт.210 і ч.1 арт.427 КК Рэспублікі Беларусь, ёй прызначана пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі тэрмінам на 4 гады 6 месяцаў з канфіскацыяй маёмасці і пазбаўленнем права займаць пасады, звязаныя з выкананнем арганізацыйна-распарадчых і адміністрацыйна-гаспадарчых абавязкаў тэрмінам на 5 гадоў. Да яе таксама ўжыта ч.2 ст.77 КК Рэспублікі Беларусь, і выкананне пакарання ў выглядзе пазбаўлення волі адтэрмінавана на 3 гады. Супрацоўнікі пракуратуры звярнула ўвагу на тое, штоўжыць адтэрміноўку выканання пакарання стала магчымым толькі пры кампенсацыі абвінавачванай шкоды сельгаспрадпрыемству. У адваротным выпадку Міхайлава была б накіравана ў месцы пазбаўлення волі. Не атрымалася пазбегнуць адказнасці па крымінальным артыкуле і Пятровай, якой яшчэ трэба пачуць вердыкт суда.

Вольга Булаўка "Жыццё Прыдзвіння"

ЗДАРЭННЕ

ЗАГІНУЎ КІРОЎЦА

Прыкметна дадаўся светлы час у сутках і ён не дазваляе жыхарам раёна перастаць клапаціцца пра бяспеку жыцця і маёмасці.

3 лютага 2015 г у 16-23 ў в. Калінава Мазалаўскага с/с Віцебскага раёна адбыўся пажар у доме непрацуючага грамадзяніна 1971 г.н. У пакоі 3х4 м дома памерамі 6х8 м пашкоджаны сцены, потолочное перакрыцце, маёмасць. Прычына пажару высвятляецца.

Таксама 3 лютага ў 19 гадзін адбылося ДТЗ на аўтадарозе "Віцебск-Лёзна" у раёне в. Друкава Воранаўскага с/С Віцебскага раёна.

Пасля прыбыцця да месца выкліку работнікаў ПАВА УМНС высветлілася, што ў выніку лабавога сутыкнення легкавога аўтамабіля «Audi А6», 1998 г.в. з грузавым аўтамабілем «DAF 105.460», 2011 г.в. загінуў кіроўца легкавога аўто.

Работнікамі ПАВА "Віцязь" УМНС Васілём Каленько і Максімам Макоўскім пры дапамозе гідраўлічнага аварыйна-выратавальнага абсталявання праводзіліся работы па выманні з салона легкавога аўтамабіля загінулага кіроўцы, асоба якога ўстанаўліваецца.

Разгляд па факце ДТЗ праводзіцца работнікамі аддзялення ДАІ Віцебскага РАУС, паведамляюць віцебскія ратавальнікі.

К.Адамаў

ПРАВАПАРУШЭННЕ

БЫВАЙ ЗБРОЯ

У мінулым годзе супрацоўнікамі Віцебскага РАУС канфіскавана 18 адзінак незарэгістраванай зброі.

На працягу мінулага года раённым аддзелам унутраных спраў праводзіліся прафілактычныя мерапрыемствы па папярэджанні праяў тэрарызму і экстрэмізму, у першую чаргу, звязаных з незаконным абаротам агнястрэльнай зброі, боепрыпасаў, выбуховых рэчываў, нелегальнай міграцыяй грамадзян і асоб без грамадзянства, забеспячэннем грамадскага парадку падчас масавых мерапрыемстваў. Іх вынікі падвёў начальнік Віцебскага РАУС Андрэй Іваноў.

- У мінулым годзе супрацоўнікамі РАУС канфіскавана 18 адзінак незарэгістраванай зброі: наразной - 1, гладкаствольнай - 13, іншага - 4, а таксама 1032 штукі боепрыпасаў. Насельніцтвам добраахвотна здадзена 28 адзінак і без малога 3 тысячы штук боепрыпасаў.

За 2014г. на тэрыторыі Віцебскага раёна зарэгістравана 13 злачынстваў па арт. 295 КК Рэспублікі Беларусь (незаконныя дзеянні ў дачыненні да агнястрэльнай зброі), - падсумаваў Андрэй Валер'евіч.

За парушэнні ў сферы абароту зброі 9 грамадзян прыцяг-нуты да адміністрацыйнай адказнасці. Здзяйсненне злачынстваў з прымяненнем і выкарыстаннем зарэгістраванай агнястрэльнай, газавай, пнеўматычнай зброі не дапушчана.

Андрэй Іваноў нагадаў пра наступствы незаконнага абароту зброі, боепрыпасаў, выбуховых прылад і выбуховых рэчываў. За падобныя дзеянні ўстаноўлена крымінальная адказнасць з пазбаўленнем волі на тэрмін да дванаццаці гадоў (арт. 295 КК РБ). Асобы ж, якія добраахвотна здалі «арсенал», вызваляюцца ад крымінальнай і адміністрацыйнай адказнасці.

З мэтай выяўлення іншаземцаў і асоб без грамадзянства, якія знаходзяцца на тэрыторыі нашай краіны без адпаведных рэгістрацыйных дакументаў, двойчы праводзіліся спецыяльныя комплексныя мерапрыемствы «Нелегал». За 2014 прыцягнута да адміністрацыйнай адказнасці за парушэнне Правілаў знаходжання замежных грамадзян і асоб без грамадзянства ў Рэспубліцы Беларусь 105 чалавек, з іх больш за 20 - за перыяд правядзення СКМ.

За грубыя парушэнні міграцыйнага заканадаўства аддзяленнем па грамадзянстве і міграцыі за межы краіны было дэпартавана 6 замежных грамадзян, вынесена 21 пастанова аб высылцы.

- Рэспубліка Беларусь заўсёды славілася сваёй гасціннасцю. Адкрытасць межаў штогод прыводзіць да павелічэння колькасці замежнікаў, якія ўязджаюць на тэрыторыю краіны. Каб іх знаходжанне не было азмрочана, на працягу пяці сутак, за выключэннем нядзелі, дзяржаўных свят і святочных дзён, абвешчаных непрацоўнымі, яны абавязаны зарэгістравацца ў падраздзяленні па грамадзянстве і міграцыі органа ўнутраных спраў па меркаваным месцы жыхарства або ў гасцініцы. Грамадзяне Літвы, Латвіі, Расіі і Украіны вызваляюцца ад рэгістрацыі ў АУС на працягу 30 сутак з дня ўезду, - сказаў на заканчэнне Андрэй Іваноў.

Таццяна Діканава "Жыццё Прыдзвіння"

АБ'ЯВА

Каб атрымліваць кожны нумар газеты "Дзвінскі Узгорак" паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэдефануйце.

Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты "Дзвінскі Узгорак".

Наша газета стала размяшчацца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ПРЭЗІДЭНСКАЯ КАМПАНІЯ

САЛОДКАЕ СЛОВА «БАЙКОТ»

Большасць лідараў апазіцыі зараз схіляецца да таго, што адзіным кандыдатам ад дэмсілаў на выбарах павінен быць Мікалай Статкевіч. А ў выпадку нерэгістрацыі Статкевіча апазіцыя пагражае байкотам выбараў.

Большасць лідараў апазіцыі зараз схіляецца да таго, што адзіным кандыдатам ад дэмсілаў на выбарах павінен быць Мікалай Статкевіч. Тое, што ён знаходзіцца ў вязніцы, па іх меркаванні, не павінна перашкаджаць яму быць кандыдатам на пасаду прэзідэнта Беларусі. І размова ідзе не пра сімвалічнае кандыдацтва, з падрыхтаваным дублёрам Статкевіча.

Але па існуючых беларускіх законах наўрад ці гэта магчыма. Кандыдат на прэзідэнта павінен не толькі стварыць ініцыятыўную групу (з гэтым якраз праблемаў не будзе), але і асабіста зарэгістраваць групу ў ЦВК для збору подпісаў. Да таго ж, ён павінен прадставіць і пэўны пакет дакументаў, напрыклад, падатковую дэкларацыю. Як Статкевіч можа сабраць гэтыя дакументы і падаць іх у ЦВК — не вядома.

Увесь разлік грунтуецца на тым, што Статкевіча павінны вызваліць. Як мяркуе паплечнік Статкевіча Сяргей Скрабец, стварэнне ініцыятыўнай групы можа ісці пад лозунгам: «Мы, грамадзяне Рэспублікі Беларусь, патрабуем вызвалення палітычных зняволеных Статкевіча, Аліневіча, Дзядка, Васьковіча, Пракапенку, Рубцова і далучаемся да ініцыятыўнай групы па вылучэнні Мікалая Статкевіча кандыдатам у прэзідэнты Рэспублікі Беларусь». І суправаджацца шырокай грамадскай кампаніяй «Свабоду Статкевічу і ўсім палітвязням».

Экс-кандыдат у прэзідэнты, лідар «Еўрапейскай Беларусі» Андрэй Саннікаў падтрымаў Скрабца. Ён заявіў: «Найбольш разумным на сёння з'яўляецца тая прапанова, якую агучыў Скрабец: стварыць ініцыятыўную групу па вылучэнні Статкевіча кандыдатам у прэзідэнты, патрабаваць яго рэгістрацыі і адначасова вызвалення яго і ўсіх астатніх палітвязняў». Прычым Саннікаў прапануе вылучаць Статкевіча ўсур'ёз: «Толькі без адгаворак, якіхсьці запасных варыянтаў і дублёраў».

Лічыць такі варыянт рэальным і кіраўнік зарэгістраванага ў Чэхіі «Маладога фронту» Зміцер Дашкевіч: «Вылучэнне Мікалая Статкевіча адзіным кандыдатам — самая прымальная, зразумелая, ясная і лагічная стратэгія з тых, якія могуць быць… Я ўпэўнены, што калі дэмакраты вылучаць Мікалая Статкевіча ў якасці адзінага кандыдата, то ён выйдзе на волю ўжо ў бліжэйшы час. Зарэгіструюць яго ў якасці кандыдата ці не — гэта ўжо больш складанае пытанне. Але ўлады вымушаны будуць вызваліць Статкевіча і іншых палітвязняў».

Безумоўна, вылучэнне Статкевіча кандыдатам у прэзідэнты як форма змагання за ягоную свабоду — гэта вельмі моцны крок. Але нават калі ўлада вызваліць Статкевіча і зарэгіструе ініцыятыўную групу, у яго будзе не знятая на той час судзімасць, а «такіх не бяруць у прэзідэнты».

У выпадку нерэгістрацыі Статкевіча апазіцыя пагражае байкотам выбараў. «Павінна быць прынцыповая лінія: альбо Статкевіч становіцца адзіным кандыдатам і вылучаецца патрабаванне аб яго вызваленні, рэабілітацыі і рэгістрацыі, альбо байкот», — мяркуе Саннікаў. «Калі Статкевіча не зарэгіструюць, то ўдзельнічаць у гэтых выбарах нельга. У сітуацыі наяўнасці ў Беларусі палітвязняў адзінай формай удзелу ў выбарчай кампаніі можа быць толькі байкот», — кажа Дашкевіч.

Ці ёсць байкот выйсцем для апазіцыі? Палітолаг Аляксандр Класкоўскі з гэтым не згодны катэгарычна: «Найперш, пра байкот кажуць тыя сілы і структуры, якія не маюць вялікага рэальнага патэнцыялу і актыву. Хаця тут усё адносна: увогуле апазіцыя зараз, мякка кажучы, не ў лепшай форме. Але структуры, у якіх ёсць пэўная сетка актывістаў: напрыклад, кампанія «Гавары праўду!», Рух «За Свабоду!», якія, пры тым, што ўсе салідарныя ў тым, што выбараў у Беларусі няма, абмяркоўваюць удзел у кампаніі, як магчымасць кантакту з электаратам і прасоўванне сваіх ідэй».

«Іншыя структуры становяцца на максімалісцкія пазіцыі. Гэта гучыць прыгожа, але іншым разам складаецца ўражанне, што імя Статкевіча, ягоны статус палітвязня — гэта проста прыкрыццё, каб прыгожа выйсці з гульні», — наракае палітолаг.

Па словах Класкоўскага, палітолагі напісалі ўжо стосы працаў па тым, што байкот у Беларусі немагчымы. «Для сапраўднага байкоту трэба мець яшчэ большы ўплыў на масы, чым дзеля ўдзелу ў выбарах, каб паралізаваць выбарчы працэс. Аднак у апазіцыі зараз не тыя магчымасці і не той уплыў, не той аўтарытэт», — зауважае ён.

Няма ніводнага прыкладу, калі байкотам абвалілі дыктатуру. «Затое ёсць прыклады ашаламляльных выбараў, калі апазіцыя ўступала ў барацьбу на абсалютна не роўных умовах, і раптам пад ціскам форс-мажорных абставінаў рэжым абвальваўся. І сёння якраз такая сітуацыя: і ў плане фінансавым, і знешнепалітычным, калі ў маленькай Беларусі пад уплывам магутных знешніх чыннікаў сітуацыя можа змяніцца самым непрадказальным чынам за некалькі месяцаў. І, магчыма, больш мудрым ёсць прынцып Напалеона: «Увяжамся ў бойку, а там будзе бачна». Гэты ж прынцып, дарэчы, скарыстоўваў і Уладзімір Ленін, які з купкай бальшавікоў перакуліў магутны царскі рэжым», — лічыць Класкоўскі.

Сяргей Пульша
"Новы час"

НАШЫ СУСЕДЗІ

МЫ СИЛЬНЕЕ, ПОТОМУ ЧТО С НАМИ ПРАВДА

«Когда враг увидел, что мирный аншлюс Украины в Таможенный союз захлебнулся, он решил танками и «Градами» расчленить Украину», — заявил президент страны Петр Порошенко вечером 20 февраля на площади Независимости в Киеве на церемонии памяти погибших год назад активистов Евромайдана.

«Этой авантюре также не удалось стать реальностью. Украинская армия при всенародной волонтерской поддержке остановила врага на дальневосточных рубежах. Рожденные не для войны, украинцы, мирные украинцы, потому что мы мирный народ, взяли в руки оружие и остановили хорошо вышколенную армию — одну из самых мощных в мире и на континенте», — приводит слова Порошенко пресс-служба президента.

Он подчеркнул, что на Майдане боролись не только и не столько с марионеточным режимом Януковича, сколько за европейское будущее Украины. По словам Порошенко, именно подвиг Небесной сотни вдохновил сотни тысяч украинцев на борьбу с российской агрессией.

«Нам противостоит мощный враг, значительно более многочисленный, чем мы, и, к сожалению, гораздо лучше вооруженный. Планы напасть на нас он вынашивал годами. Он готовил именно для этого свои вооруженные силы и формировал у нас внутри страны «пятую колонну». Но мы все равно сильнее, потому что с нами правда, и мы сильнее, потому что с нами бог. Для нас это война за свою землю, за нашу землю — война справедливая, а для противника — нет! И это признано всем миром, потому что весь мир сейчас солидарен с Украиной», — сказал президент.

Глава государства подчеркнул необходимость сохранения единства.

«Мы это продемонстрировали на фронте и сейчас отнюдь не допустим внутреннего фронта, над открытием которого очень упорно работают спецслужбы соседнего государства, сея страх, панику, неверие в наши силы и недоверие украинцев друг к другу. Мы сломаем этот сценарий и победим, как побеждали до сих пор», — заявил Порошенко.

Порошенко настаивает на новых санкциях против России

В случае дальнейшего нарушения боевиками минских договоренностей от 12 февраля ЕС и США должны ввести новые санкции против России, заявил Петр Порошенко 20 февраля в телефонном разговоре с вице-президентом США Джозефом Байденом.

По сообщению пресс-службы украинского руководителя, стороны «обсудили ситуацию, которая сложилась из-за многочисленных нарушений боевиками на Донбассе режима прекращения огня вопреки минским договоренностям», а также «необходимость скоординировать позицию и дальнейшие действия США, ЕС и Украины».

«При этом Петр Порошенко настоял, что в случае, если ситуация не улучшится, США и ЕС должны ввести дальнейшие санкции против России и принять меры для усиления обороноспособности Украины», — отмечается в пресс-релизе.

Порошенко и Байден затронули вопросы подготовки и координации возможного размещения миротворческой миссии на Донбассе. Президент Украины также подчеркнул, что все военнопленные и незаконно задержанные граждане страны должны быть освобождены согласно договоренностям.

Это уже второй за последние три дня разговор Порошенко и Байдена. В первом украинский руководитель заявил о необходимости немедленных действий для «остановки срыва минских договоренностей».

"Белапан"

ПАДАТКОВАЯ ПАЛІТЫКА

НАЛОГ НА ДОЛГИ

Платить налог теперь нужно и с денег, которые взяты в долг у соседа.

Платить подоходный налог с 1 января нужно не только с зарплаты, но и с денег, которые взяты в долг. Например, у соседа или заграничного друга, пишет «Вечерний Гродно».

Новшество затронет в первую очередь людей, которые при заполнении декларации о доходах и имуществе объяснят, что квартиру или машину купили за взятые в долг деньги. При этом долговая расписка может быть оформлена хоть пять лет назад.

К таким же кредитам и займам отнесли доходы от иностранных организаций и предпринимателей. Как сообщили в ИМНС по Гродненской области, исключением может быть ситуация, когда в долг дал близкий родственник, свояк, опекун, попечитель и подопечный. Кстати, после возвращения долга налог можно вернуть. Для этого нужно написать заявление и принести налоговому инспектору документ, который подтвердит возврат займа. Новый договор займа для возврата текущего долга таким документом не считается.

С 1 января налоговики не будут доказывать, работал предприниматель или отдыхал, чтобы привлечь его к уплате налогов. Сделать это помогут объявления в газете.

С этого года в Налоговом кодексе появилось понятие «осуществление деятельности плательщика». К примеру, если предприниматель опубликовал объявление в газете и интернете об оказании услуг или принял заказ, то считается, что в этом месяце он работал и обязан заплатить единый налог.

Ставки единого налога для ИП в Гродненской области выросли в среднем на 15–20 процентов. Такое решение принял областной «совет депутатов» 20 января. Как сообщили в ИМНС Гродненской области, добавлены или откорректированы некоторые виды деятельности, а также установлены новые размеры ставок единого налога. Например, гродненцы, которые торгуют продуктами и одеждой на рынках, будут платить соответственно 730 и 700 тысяч вместо 600 тысяч рублей в месяц.

Пока еще используются старые ставки. Новые будут действовать с момента официального опубликования решения облсовета на Национальном правовом интернет-портале.

Следят за валютой

Налоговая инспекция теперь знает о том, сколько валюты покупает каждый белорус. С 1 января отменена банковская тайна, и эти данные попадают в налоговые базы данных.

http://www.charter97.org

НАША РАЗВІЦЦЁ

БЕЛАРУСЬ ПОЛЗЕТ В ТУПИК

На протяжении последних шести лет социологи отмечают спрос на кардинальные перемены, которые «устойчиво предъявляет большинство белорусов». Но каких перемен требует общество?

В апреле 2013 года на вопрос НИСЭПИ: «Какие реформы, на Ваш взгляд, А.Лукашенко должен провести в течение следующих 12 месяцев?» — самыми популярными оказались следующие варианты ответов: «Повысить минимальную зарплату» — 61,7% и «Повысить пенсии» — 41,8%».

Ни власть, ни народ не хотят реформ в классическом понимании. Поэтому слабая оппозиция зря обольщается, твердя, что большинство в Беларуси — за перемены.

Но перед нами встает неразрешимый вопрос: кто и как может инициировать реформы, которых не хочет ни власть, ни народ?

«Свободные новости плюс» поинтересовались мнением эксперта НИСЭПИ Сергея Николюка.

— Руководство Беларуси больше не в состоянии выполнять социальный контракт. В силу этого власть окончательно переходит от ставки на модернизацию к идее мобилизации (дисциплина, борьба с коррупцией и тунеядцами, замораживание цен), де-факто переформулировав его: вместо «лояльность в обмен на рост доходов» белорусам предлагается «лояльность в обмен на выживание». В чем суть нового контракта?

— За последние 15 лет темпы роста доходов населения являлись двузначными. Этот период в нашей новейшей истории закончился, но население еще не осознало этот факт. Мало ли проблем возникает: мы пережили 2009 год, 2011-й, о которых уже забыли. Однако на самом деле ситуация изменилась кардинально: период устойчивого роста как таковой закончился. Ресурс белорусской модели исчерпан. Но это не главная проблема. Исчерпан ресурс культуры, на которую модель опирается.

С моей точки зрения, населению понадобится минимум два года на осознание того, что тренд развития принципиально изменился, что впереди будет только хуже.

Прежний контракт, когда власть обеспечивала белорусам двузначный рост доходов, закончился. И вертикали больше нечего предложить обществу, кроме «стабильности и спокойствия».

В новогоднем обращении Лукашенко откровенно сказал: «Главная ценность, за которую мы должны благодарить судьбу, — это мир. Мир в наших семьях, в нашей стране, в отношениях между людьми… Нет у человека ничего дороже жизни. И нет права более важного, чем право на жизнь».

Четвертое Всебелорусское собрание в рамках прежнего социального контракта наметило новые рубежи: к 2015 году средняя зарплата должна была приблизиться к тысячи долларов. Однако об этом вспоминать сегодня не принято. Впереди, безусловно, нас ждет пятое Всебелорусское, но никаких цифр грядущего роста на пятилетку мы не услышим.

Как пел Высоцкий, «скажи еще спасибо, что живой…»

— «Мир и стабильность», которые Лукашенко понесет в 2015 году гражданам, безусловно важны. Однако белорус привык думать своим карманом — этот тренд поддерживался несколько последних лет. Заменит ли «мир и стабильность» экономическое благосостояние населения?

— О каких временных рамках идет речь?

Если не произойдет ничего сверхординарного (а сверхординарное может произойти в России, где предпримут такие действия, последствия которых предсказать просто невозможно) до конца года, я думаю, в рамках нового контракта «лояльность в обмен на выживание» Лукашенко все свои задачи в 2015-м решит. Приближающиеся выборы не станут событием, которое изменит установившиеся тренды.

В определенной степени предыдущая избирательная кампания стала событием: с конца 2007-го вплоть до приснопамятного 19 декабря в стране осуществлялась политика либерализации.

Сейчас никаких новаций, если не считать замены самого контракта, не ожидается; в рамках этого контракта власть проведет выборы. Никаких сдвигов не произойдет при условии, что мы вынесем за скобки российский фактор.

— Стране нужны реформы, которые власть не хочет проводить. Почему? Ведь без перемен невозможно удовлетворить потребности населения.

— Главная задача власти — не удовлетворять потребности населения, а оставаться властью.

Прежде чем ставить вопрос о реформах, нужно ответить на другой вопрос: а что понимать под ними? Реформы — это деятельность по расширению пространства свободы. Если проводить такие перемены, они, безусловно, убьют эту власть гораздо раньше, чем доведенное до отчаяния население окажется способно на политические действия.

Когда заходит речь о реформировании, иногда чиновники говорят очень правильные и глубокие вещи. Несколько месяцев назад я услышал, что необходимо отделить собственность от управления. Белорусская система выстроена по принципу унитарного предприятия, т.е. с одним владельцем. Имя владельца УП «Беларусь» известно. Но проблема в том, что оно состоит из встроенных в него УП. На идеологическом совещания весной 2013 года Лукашенко заявил вертикали: «Вы там маленькие «президенты» на своих участках, у вас достаточно широкие полномочия и функции, стиль работы примерно такой же…»

Нам кажется, что у нас в стране один президент, на самом деле каждый руководитель у нас — президент на своем посту. Страна построена по принципу поместий, вложенных друг в друга. Каждый начальник — помещик: поместьем губернатора является область, директора школы — школа и т.д.

В УП власть от собственности и не должна быть отделена. Отсюда простой вопрос к реформаторам: вы собираетесь проводить изменения внутри УП или реформировать УП как таковое? Проводить серьезные реформы внутри бесполезно, потому что в нем существуют рамки дозволенного, за которые выйти невозможно. Если вы собираетесь реформировать само УП как принцип организации, первый вопрос: а с владельцем реформы согласованы? Лично я не слышал ни одного заявления по поводу готовности к такого рода преобразованиям. Более того, почти в каждом выступлении он доказывает: этот принцип незыблем.

Так о каких реформах мы говорим?

— Ни власть, ни народ не хотят ничего делать для перемен, но жаждут лучшей жизни. Беларусь зашла в тупик?

— Состояние страны я характеризую одной короткой фразой: «Беларусь выпадает из тележки».

Главное противоречие нашего времени, как объясняли мне в свое время преподаватели марксизма-ленинизма, заключается в противостоянии между системой капитализма и системой социализма. С падением последнего исчезло и противоречие.

Основное же противоречие нашего времени состоит между миром динамики и миром статики. Главным источником динамики с начала Нового времени выступает западно-христианская цивилизация. Способность динамично развиваться сегодня демонстрируют страны рисовой культуры. В аутсайдерах — исламский мир. Он неспособен вписаться в современность. Отсюда его агрессивность.

Западный мир вышел на такой уровень сложности (социальный, политический, экономический, технический), который уже не способна повторять российская цивилизация. А мы являемся ее частью.

На цивилизационной шкале российская цивилизация находится ближе к исламской, чем западно-христианской. Вспышка агрессии, которую мы сегодня наблюдаем по отношению к Украине, — попытка отвлечь общество от внутренних проблем. То же самое происходит с исламским миром. Это агония культуры, исчерпавшей ресурс развития.

Мы — часть системы, у которой нет будущего, но есть шанс стать частью западно-христианской цивилизации. Этот путь сейчас активно осваивают осколки бывшей восточно-христианской цивилизации (Греция, Румыния, Болгария и т.д.). Процесс смены цивилизационной идентичности чрезвычайно сложен. Для того, чтобы в этом убедиться, достаточно взглянуть на Грецию.

Белорусская модель — в полном тупике. У тупика, как я уже отметил, культурное, т.е. цивилизационное измерение.

С одной стороны, Лукашенко считает Беларусь частью Европы («мы европейцы»). С другой на претензии Запада отвечает: «Психология нашего народа такова, что нельзя заставить его перепрыгнуть через несколько этапов развития и оказаться «в счастливом демократическом будущем». Логика развития всех государств мира говорит о необходимости спокойного, эволюционного, поступательного развития».

Замечательные слова.

Но Лукашенко у власти уже 20 лет. Пора бы и отчитаться, сколько шагов белорусскому народу удалось сделать в «направлении демократии».

Владимир Журавок
«Свободные новости плюс»

ПЕРЫЯД ТУРБУЛЕНТНАСЦІ

РАСПАД «САЦЫЯЛЬНАЙ ДЗЯРЖАВЫ»

Калі я ў апошні дзень мінулага году напісаў блог пад назвай «Сардэчна запрашаем у нестабільнасьць», які быў передрукаваны іншымі інтэрнэт-парталамі, то «Советская Белоруссия» абрынулася на мяне з рэзкай крытыкай аж у двух матэрыялах. Маўляў, усё гэта лухта, аўтар скажае сьветлае аблічча беларускай сацыяльнай мадэлі.

Прайшло няшмат часу. У панядзелак 23 лютага ў перадачы «Форум» тэлеканалу «Беларусь 1» першы віцэ-прэм'ер Васіль Мацюшэўскі адзначыў, што эканоміка Беларусі ўступае ў пэрыяд турбулентнасьці.

Вось урад распрацаваў праграму сваёй дзейнасьці, якая прадстаўлена 25 лютага Палаце прадстаўнікоў і зацьверджана дэпутатамі. Урадоўцы прапануюць тры сцэнары развіцьця падзеяў у эканоміцы ў залежнасьці ад усясьветных цэнаў на нафту і абменнага курсу расейскага рубля. У такіх умовах ні пра якую стабільнасьць і гаварыць не выпадае.

Праграма практычна ня ўтрымлівае канкрэтных лічбавых паказчыкаў. Увогуле, называць прапанаваны дакумэнт праграмай цяжка. Гэта набор добрых пажаданьняў, і ня больш за тое. Але цяжка чакаць ад ураду нечага іншага. Бо ён не вызначае эканамічнай палітыкі, гэтая функцыя застаецца за Лукашэнкам. А той заявіў на нядаўняй прэсавай канфэрэнцыі, што пакуль ён займае пасаду прэзыдэнта, то ніякіх рэформаў у краіне ня будзе. Кола замкнулася.

Варта зьвярнуць увагу на такі нюанс. Ідэалягічны канструкт пра Беларусь як сацыяльную дзяржаву — адно з галоўных прапагандысцкіх клішэ. Але па меры скарачэньня рэсурсаў, пагаршэньня эканамічнага становішча элемэнты сацыяльнасьці паступова зьнікаюць. І ў адукацыі, і ў ахове здароўя доля платных паслугаў толькі расьце. Калі параўноўваць з эўрапейскімі суседзямі, то, фактычна, у Беларусі да прааваў «сацыяльнай дзяржавы» можна аднесьці толькі нізкія камунальныя тарыфы, невысокія кошты грамадзкага транспарту і адносна невялікі ўзровень беспрацоўя, абумоўлены тым, што дзяржпрадпрыемствам было забаронена звальняць супрацоўнікаў. То бок дзяржаўны сэктар выконваў ня толькі эканамічную, але і сацыяльную функцыю, забясьпечваючы насельніцтва працай.

Але факты сьведчаць пра тое, што гэтая апошняя функцыя дзяржаўных прадпрыемстваў ліквідуецца. Не да жыру. Паводле Deutsche Welle, пачалося значнае скарачэньне штатаў на флягманах беларускай прамысловасьці. За дзевяць месяцаў мінулага году колькасьць работнікаў МАЗа зьменшылася на 10%, гэта 2000 чалавек. З «Гродна-Азоту» звольнілі 2,4 тысячы работнікаў — пятую частку ўсіх занятых. На 15% — на 1 тысячу працоўных — скарацііўся пэрсанал «Магілёўхімвалакна».

Масавае беспрацоўе для Беларусі — новая зьява. Што варта было б рабіць уладам у такой няпростай сытуацыі? Найперш, не пагаршаць, не абвастраць праблему.

Насамрэч жа ўсё робіцца з дакладнасьцю да наадварот. Напрыклад, кампанія барацьбы з «дармаедамі» («тунеядцамі») магла б мець хоць нейкі эканамічны сэнс, калі б у краіне быў дэфіцыт рабочых рук. Калі ж усьлед за прыватным сэктарам пачалі скарачаць работнікаў і дзяржпрадпрыемствы, спроба прымусіць працаваць незанятае насельніцтва ператвараецца ў абсурд.

Ці вось барацьба ўлады з індывідуальнымі прадпрымальнікамі (ІП). Гэтыя людзі ня толькі забясьпечваюць сябе працай, але трымаюць і наёмных работнікаў. А прэзыдэнцкі ўказ № 222 фактычна пазбаўляе іх магчымасьці працаваць, разбурае іхні бізнэс. У выніку ІП папоўняць шэрагі беспрацоўных. Гаворка ідзе пра дзясяткі тысяч людзей.

Каму і навошта гэта трэба? Ствараецца ўражаньне, што ўлады штучна, уласнымі рукамі штурхаюць краіну да сацыяльнай нестабільнасьці.

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

Заснавальнік і рэдактар: Смолікаў Канстанцін Эдуардавіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск, вул. 1-я Сенненская д.5, Тэл. +375-29-218-98-38, e-mail: kas_vit@tut.by
Газета выдаецца з лютага 2014 г.

Падпісана да друку 28.02.2015 у 17.10
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.